

TITU GEORGESCU

- O evocare -

L-am cunoscut pe Titu Georgescu cu peste 50 de ani în urmă. Era un tânăr zvelt, frumos, un brunet cu trăsături de "esență românească", pe fața căruia privirea și zâmbetul se logodeau într-o mișcare ușor complice, iscoditoare și blândă în același timp.

Citea mult, lucra mult și mai ales scria alert, continuu fără răgaz. Exersând un domeniu care nu-ți dă posibilitatea să întreprinzi investigații amănunțite și reflexii adânci - e vorba de mișcarea muncitorească și cea comunistă - Titu Georgescu încerca totuși, să puncteze anumite momente semnificative, să dea un aer de originalitate scrisului său. Avea cu superiorii lui nu o dată relații tensionate, disimulate de aparente înțelegeri sau de consensuri superficiale.

Când atmosfera politică s-a deschis larg spre zona "fenomenului național", Titu Georgescu a preluat cu fervoare această deschidere și a tradus-o în scrisul sau în modalitatea proprie.

A scris despre Nicolae Iorga și Nicolae Titulescu, a fost adeptul reprezentării firești a istoriei noastre trecute, înțelegând aici recuperarea vieții publice și sociale, așa cum s-a petrecut în realitate.

Îi plăceau construcțiile sintetice vaste și încerca să dezvăluie sensurile istoriei dincolo de desfășurarea de suprafață a evenimentelor. De aici elaborarea unor lucrări menite să pună în lumină articularea activității și a aspirațiilor generației de la 1848 cu proiectele și elanul transformator al socialiștilor de la sfârșitul secolului al XIX-lea. A fixat portretele unor figuri militante în zona stângii din viața socială și politică a țării și mai ales a căutat să descifreze problemele României în contextul marilor scenarii geopolitice mondiale (vezi *România. De la Ialta până la Malta*). Pentru Titu Georgescu condiția României era una de destin istoric pe care a încercat să și-l asume și să-l convertească în reușite, atunci când conjuncturile mondiale i-au permis. A fost implicat poporul român și a căutat să se implice, uneori reușit, alteori cu puține speranțe și fără izbândă.

Omul de studiu, de cercetare și de școală a fost un patriot, invocând conceptul nu doar în treacăt și "ca să fie" ci privindu-l ca pe o mare idee călăuzitoare și ca pe un sentiment puternic.

Titu Georgescu a inițiat publicații sau le-a preluat conducerea pe parcurs - reviste, colecții istorice etc.

A jucat un rol însemnat în apariția revistei "Magazin istoric". Mi-l aduc aminte la "Anuale de istorie", la colecțiile *Mica bibliotecă istorică*, pe care a impulsionat-o.

După volute administrative mai mult sau mai puțin spectaculoase - rector al *Universității* din Craiova, prorector al *Universității* din București, profesor la istorie la aceeași universitate - Titu Georgescu a parcurs câțiva ani ca profesor la catedra de istorie a Universității "Spiru Haret".

A elaborat o sinteză de *Istoria Românilor*, carte demnă de interes în multe privințe.

După retragerea lui la Râmnicu-Vâlcea a publicat două volume masive de amintiri: *Tot un fel de istorie*. Este surprinzător să constați cu câtă minuție și-a notat el în carnetelul cu care venea la ședințele de discuții chestiunile dezbătute, punctele de vedere ale participanților, aprecierile despre unul sau despre altul dintre colegii sau oamenii cu care a venit în contact.

Ca însemnările lui preluate în textul amintirilor, sunt marcate de tentații subiective, cine ar putea s-o nege?

În total, Titu Georgescu a fost un intelectual febril, suplu, animat de ideea de inovație (în relații trainice cu unii dintre colegii lui, bun "coseur" fără să alunece în intimități). Un istoric cu orizont larg și cu preocuparea de a traduce din perspectiva intereselor țării efectele proceselor și ale mutațiilor petrecute pe plan mondial.

Ținea la prietenii lui, căuta pentru conversații oamenii altor epoci - Gheorghe Gheorghiu-Bujor, Petre Pandrea, prof. C.C. Giurescu, Gheorghe Cristescu - "plăpumarul", "tatăl" dizident al P.C.R.

Și-a iubit copiii, a ținut la familia lui, mult, mult.

N-am făcut parte dintre intimii lui de taină, deși aveam aceeași vârstă, dar, în zeci și sute de ocazii, ne-am aflat împreună, am schimbat impresii, am discutat probleme de ordin istoric sau de viață.

Titu Georgescu a lăsat în urma lui o vastă paletă de scrieri care merită să fie cunoscute și înțelese în contextul unei epoci aspre și de cumpără.

DAMIAN HUREZEANU